

19

Temmuz 2010

İKV DEĞERLENDİRME NOTU

Fransa'da Türkiye Mevsimi

Sema GENÇAY ÇAPANOĞLU
Selen AKSES

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

www.ikv.org.tr

FRANSA'DA TÜRKİYE MEVSİMİ

Fransa'da 1 Temmuz 2009 - 31 Mart 2010 tarihleri arasında, 9 ay boyunca devam eden ve geniş bir program çerçevesinde 600'e yakın etkinliğe ev sahipliği yapan "Fransa'da Türkiye Mevsimi" sona erdi. Türkiye'yi tanıtan çok sayıda kültürel ve sanatsal faaliyetin yanı sıra ekonomik ve bilimsel alanlarda düzenlenen çeşitli etkinliklerin yer aldığı "Türkiye Mevsimi", Paris, Marsilya, Lille, Lyon, Strasbourg ve Bordeaux gibi şehirler başta olmak üzere Fransa'nın dört bir yanında başarıyla gerçekleştirildi. Türkiye'de 2006 yılında düzenlenen "Fransız Baharı"nın takiben hazırlanan "Fransa'da Türkiye Mevsimi", Türkiye ve Fransa Dışişleri ve Kültür Bakanlıkları'nın himayesinde, İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı (İKSVM) ve Fransız kültürünün tanıtılmasına yönelik bir kurum olan Cultures France'ın işbirliğiyle düzenlendi. Organizasyon karma komitesine Fransa'dan, AXA Şirketler Grubu Başkanı Henri de Castries ve Türkiye'den Emekli Büyükelçi Necati Utkan başkanlık ettiler.

Program kapsamında, ülkemizin kültürel zenginlik, çeşitlilik ve yaratıcılığının yanı sıra, modern yönünü ortaya koyan etkinliklerle aynı zamanda Türkiye ile Fransa arasında güçlü ilişkilerin uzun geçmişi Fransız toplumuna tanıtıldı ve iki ülke arasındaki sanat, ekonomi, gastronomi, politika gibi çok çeşitli alanlardaki ilişkiye vurgu yapıldı. "Fransa'da Türkiye Mevsimi" etkinliklerinin bir kısmı, Fransa'da düzenlenmekte olan tanınmış müzik, sinema, edebiyat, güzel sanatlar ve benzeri festivalin yanı sıra bilimsel, akademik buluşmaya eklenirken bir kısmı da başlı başına, çok sayıda gösteri, sergi, konferans, toplantı, yayın organizasyonu şeklinde düzenlendi. Tiyatrodan sinema festivallerine, resim sergilerinden kitap fuarlarına, eğlencelerden akademik buluşmalara, sokak etkinliklerinden gösteri salonlardaki görsel ve işitsel gösteriye kadar pek çok etkinlik düzenlendi.

Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'nin Türkiye karşıtlığı nedeniyle projenin hayata geçirilemeyeceği yönündeki endişelere rağmen "Fransa'da Türkiye

Fransa'da 1 Temmuz 2009 ve 31 Mart 2010 tarihleri arasında, 9 ay boyunca devam eden ve geniş bir program çerçevesinde 600'e yakın etkinliğe ev sahipliği yapan "Fransa'da Türkiye Mevsimi" gerçekleştirildi.

Program kapsamında, ülkemizin kültürel zenginlik, çeşitlilik ve yaratıcılığının yanı sıra, modern yönünü ortaya koyan etkinliklerle aynı zamanda Türkiye ile Fransa arasında güçlü ilişkilerin uzun geçmişi Fransız toplumuna tanıtıldı ve iki ülke arasındaki sanat, ekonomi, politika gibi çok çeşitli alanlardaki ilişkiye vurgu yapıldı.

Mevsimi" başarıyla gerçekleştirildi. "Türkiye Mevsimi"nin resmi açılışı 30 Haziran 2009 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay ve Fransa Kültür ve İletişim Bakanı Frédéric Mitterrand tarafından Fransız Kültür Bakanlığı makamı, "Palais Royal / Kraliyet Sarayı"nda gerçekleşti. "Türkiye Mevsimi" etkinlikleri 4 Temmuz 2009 tarihinde Paris'te Trocadéro binasında düzenlenen görkemli bir geceyle açıldı. Gecede Mercan Dede konserini takiben Anadolu Ateşi dans topluluğu da gösteri yaptı. İki gösteri grubu sezon boyunca Fransa'da turneyle gösterilerini sergilemeye devam ettiler. "Türkiye Mevsimi"nin diğer önemli bir etkinliği 14 Temmuz'da Fransa Milli Bayramı esnasında Nantes'da düzenlenen Türk balosu oldu.

"Mevsim"in dikkat çeken diğer etkinlikleri Kanuni Sultan Süleyman'ın hayatından bir bölümü yansıtan ve 1753 yılında Alman Johann Adolf Hasse tarafından bestelenen Solimano Operası'nın, dünyada ilk gösteriminin Borusan Orkestrası tarafından Fransa'da gerçekleştirilmesiydi. Türk sinemasının seçkin filmleri de yine Paris, Montpellier ve La Rochelle gibi festivallerde sinemaseverlerle buluştu. Louvre Müzesi'nde düzenlenen "Topkapı'nın Kaftanları", "Antik İzmir" ve "Hitit Medeniyeti" sergileri, Grand Palais'deki "Bizans'tan İstanbul'a: İki Kıtanın Limanı" başlıklı 500 sanat eseri ve eşyalarında oluşan sergi, Musevi Sanatı ve Tarihi Müzesi'nde düzenlenen "Kamondolar'ın İhtişamı" sergisi, Lille'de düzenlenen "Boydan Boya İstanbul/Istanbul Traversée" sergileri ziyaretçi akınına uğradı.

Bir diğer görkemli gösteri de "Türkiye Mevsimi" etkinlikleri çerçevesinde, Paris şehrinin simgesi olan Eyfel Kulesi Türk bayrağının renkleri olan kırmızı ve beyaz ile aydınlatılması oldu. 6 ve 11 Ekim 2009 tarihleri arasında her akşam saat 20'den sabaha kadar aydınlatılan Eyfel kulesinde bu olağanüstü ışık gösterisi için yeni bir ışıklandırma sistemi ilk kez devreye sokuldu. Söz konusu etkinlik Fransa'daki Aşırı sağcı kesimin tepkisini çekmesi ve "Türk Eyfel Kulesine Hayır" başlıklı bir protestoya rağmen programlanan şekilde gerçekleşti.

Fransa'da "Türkiye Mevsimi" çerçevesinde ayrıca fotoğraf sanatçısı Ara Güler, Nobel ödüllü yazar Orhan Pamuk ve yönetmen Nuri Bilge Ceylan'a Vermeil Madalyası verildi. Paris'te fotoğraf sanatlarına ilişkin tanınmış bir merkez olan *la Maison Européenne de la Photographie* tarafından Ara Güler onuruna "1950'li ve 1960'li yıllarda İstanbul Fotoğrafları" başlıklı retrospektif sergisi düzenlendi.

"Türkiye Mevsimi" etkinliklerinin kapanışı Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve Fransa'nın Senato Başkanı Gérard Larcher'in de katıldığı, Versailles Sarayı Kraliyet Operası'nda Soprano Chimène Seymen'in "Müsenna, 17'nci yüzyıl'da İstanbul Şenlikleri ve Eğlenceleri" başlıklı barok opera gösterisi ile gerçekleşti. "Türkiye Mevsimi"nin kapanışında Doğu ve Batı'nın İstanbul'da buluşmasını ve Türkiye ve Fransa arasındaki tarihi bağı simgeleyen bu barok opera temsilinin seçimi büyük anlam taşıyor. "Türkiye Mevsimi" bazı etkinlikleri ile daha devam edecek ve ayrıca İstanbul'un 2010 yılı Avrupa Kültür kenti olması vesilesiyle Fransa ve Türkiye arasındaki kültürel işbirliği devam edecek.

"Fransa'da Türkiye Mevsimi" çalışmalarının komiserliğini üstlenen Fransız Büyükelçiliği Kültür Müsteşarı Stanislas Pierret, organizasyona ilişkin değerlendirmesinde, "Türkiye

Mevsimi"nin iki ÷lke arasındaki kuruluşların başta k÷lt÷r, eēitim, ekonomi ve politika olmak üzere birçok alanı kapsayacak şekilde ve uzun vadeli işbirliğinde bulunmalarına vesile olduğunu ifade etti.

Türkiye'nin AB üyeliēinin çok tartışıldığı bir ÷lgede, "Türkiye Mevsimi" etkinlikleri kapsamında düzenlenen konferanslar ile tartışma platformları oluşturularak hem Fransızların Türkiye'yi tanımaları hem de yeni bir pencereden keşfetmeleri imkânı yaratıldı. Ayrıca, Fransa'da daha önceki "Mevsimlere" göre kıyaslandığında, "Türkiye Mevsimi", Fransa'nın sadece bazı büyük şehirleri ile yetinmeyip 120 şehrin etkinliklere katılması ve etkinliklerin çok farklı alanları kapsaması ile yeni bir boyut getirdi. "Türkiye Mevsimi"nin Fransız kamuoyunda önemli yankılar yarattığı da inkâr edilemez (Türk Mevsimi Fransız basını ve özellikle bölgesel basına yansdı). Ayrıca, Fransa'da France 3 TV kanalının ünlü "Des Racines et des ailes" (Kökler ve kanatlar) programı 9 Aralık 2009 tarihinde Fransa'daki "Türkiye Mevsimi" onuruna "Bizans'tan İstanbul'a" konusunu ele aldı.

Türkiye'nin Paris Büyükelçisi Tahsin Burcuoēlu "Türkiye Mevsimi"ne ilişkin izlenimlerini ifade ederken etkinliklerin nitelikli ve çok etkili olduğunu ifade etti. Grand Palais'deki sergiyi müzenin kendi rakamlarına göre 240 bin kişinin izlediēi, Louvre müzesinde açılan üç ayrı sergiyi izleyenlerin sayısının 1 milyona yakın olduğuna işaret eden Burcuoēlu, Fransızların müze merakının bilinen bir gerçek olmasına rağmen izleyici sayısında ulaşılan rakamların çok çarpıcı olduğunu belirtti. Kendi izlediēi etkinliklerde de salonların çok dolu olduğunu ve büyük bölümünün Fransızlar olduğunu vurgulayarak "Mevsim"in amacına ulaştığını belirtti. Büyükelçi Burcuoēlu, "Türkiye Mevsimi"nin Türk-Fransız ilişkilerine hem k÷lt÷rel hem de diplomatik açıdan büyük katkılar yaptığını "Mevsim"in Türkiye'ye ait Fransızların kafalarındaki olumsuz imajı ve klişeleri sarstığına işaret etti. Diğer yandan "Mevsim" in başta müzeler, dernekler, şirketler, organizatörler olmak üzere Türk ve Fransız kurumları arasında kalıcı bir işbirliğini başlattığına da değinen Burcuoēlu, iki ÷lke arasında önemli bir ilişkiler aēı kurulduğunu belirtti. Burcuoēlu Paris kitap fuarında birçok yazarımızın kitaplarının Fransızca'ya çevrildiğini, stantlarda Türkiye özel bölümleri olmasının da etkileyici ve gurur verici olduğunu söyledi.

Görünen o ki "Fransa'da Türkiye Mevsimi" kaēıt üzerinde bitmesine karşın etkileri ve ortaya çıkan ilişkiler devam edecek, etkileri önümüzdeki yıllarda da hissedilecek.